

LITERATURA CATALANA

LLIBRE DE LES BÈSTIES

de Ramon Llull

Ramon Llull, l'autor entre altres del Llibre de les bèsties, va nèixer a Mallorca a l'any 1232 o principi del 1233.

Aquest llibre és una obra crítica que representa el que passa a la societat, al final del segle XIII, en el poder. Això ho fa a través de paràboles, on el protagonista principal del llibre, que és la rabosa, aconsegueix per mitjà del exemples convèncer a la resta de personatges per que facen tot allò que ell volia. És una historia que utilitza animals com protagonistes i que adopten característiques humanes com pot ser parlar, raonar,...

El conte de Llull, ens narra els problemes de la rabosa i no es centra en les accions del rei, és a dir, que no ens parla de si el que fa el rei està bé o no.

El llibre comença amb l'elecció del rei de la selva, que com no, és el lleó. A partir d'ací, ens va contant com la rabosa amb la seua astúcia aconsegueix arribar a ser porter del rei, a més, que el lleó li fera cas en tot allò que li deia quan no estava molt segur del que fer en una situació o que altres animals que estaven a la seua disposició es baralla-se'n (la pantera i el lleopard) per culpa de males accions que va cometre el rei, però que ell va crear. A la fi del llibre, la rabosa mor en un atac inesperat del lleó, perquè aquest tenia por de que con la astúcia de la rabosa, ella o altres volgueren fer-se amb el poder.

Ramon Llull, per narrar-nos tota aquesta historia va utilitzar el estil directe i el estil indirecte, dos formes de contar el que van fer o dir alguns personatges del conte.

El estil directe és aquell que s'utilitza quan és el mateix personatge el que diu les paraules, és a dir, que es posa a parlar directament un personatge. El podem veure al seu llibre en el següent exemple: La rabosa li digué: En un regne hi havia un rei molt mal acostumat i que tenia un malvat consell. (Pàg. 48 del llibre de les bèsties).

El estil indirecte el va utilitzar per fer que el narrador de la historia diguera alguna cosa que va dir altre en un moment determinat. Un dels exemples que hi ha al seu llibre és el següent: El bou respongué que tornava a la cort fugint de l'home que l'havia volgut vendre i fer matar. (Pàg. 48 del llibre de les bèsties).

Esta forma de contar-nos una historia utilitzant en uns moments al personatges directament i en altres moments indirectament, va ser molt innovadora a l'època.

Centrant-me ja en la historia, m'ha cridat l'atenció la manera en que la rabosa aconseguia els seus objectius, ho feia amb paràboles. Dic que m'ha cridat l'atenció perquè, normalment quan nosaltres desitgen aconseguir un objectiu l'últim que intentem és fer-ho deixa manera. No em refereix a aconseguir metes com guanyar un partit de futbol, sinó que en refereix a fer que altre faça alguna cosa per nosaltres, per exemple.

En quant a esta forma que a utilitzat l'autor per narrar-nos la historia, s'ha centrat en la manera de fer-ho de l'Edat Mitjana, en la que s'imposava l'autoritat i els exemples. S'utilitzaven els exemples que ja havia utilitzat algú en altre moment i així sempre, perquè ningú podia crear rés nou, ja que açò ho fa Déu. Per lo tant, la creació estava prohibida i la gent aprofitava la imitació, és a dir, accions que havien fet altres persones i el repetien.

Per altra banda, aquestos tipus de exemples, també els usaven en la predicació.

Canviant de tema, jo pense que el personatge roí del llibre és la rabosa, perquè amb tots els seus exemples i les seues seduccions, intenta enganyar a la resta de personatges. Realment no vol ajudar ni que altres aconseguixin arribar més lluny, sinó que s'aprofita de la força, les característiques i altres coses dels animals per eixir-se amb la seua.

El que vol realment, és trencar l'ordre natural de les coses, és a dir, que el que passa a la vida no siga sempre el mateix i que encara que no s'acompliscan uns determinats punts si que pogueren fer eixes coses que de normal no pot. El que intenta aconseguir a l'obra, és ni més ni menys, que proclamar-se rei de la selva. Esta actitud es dóna simplement per enveja, pel simple fet de ser ella (la rabosa) i no altre el que tinga el poder.

El que interprete jo de tot açò, és que l'autor vol transmetre, per mitjà d'un conte con animals, lo que succeís un dia d'arrere d'altre en la societat humana. Actualment, jo aquest tipus de comportament el veig més que res, en la política, ja que no troben la manera més adequada per fer-se amb el poder (que és el que realment les interessa i no el poble) i així poder dominar-ho tot.

A banda de tot açò, Llull, posa dins de la novel·la a l'home com un ser més roí encara que la pròpia rabosa. Jo pense que a fet això perquè encara que està intentant amb el conte escenificar la realitat humana de que l'home és roí, dins del llibre hi ha un home que és més dolent que la rabosa, per lo que està volent dir-nos que l'home és el doble de roí encara.

El l'últim detall que trobe al llibre i que està interpretant als humans tracta de la por. Això passa quan el lleó al terme del conte es rodeja dels animals més intranscendents (estos animals no tenen guanyat el respecte d'altres o no són tant forts com altres) per por de que algú vullga llevar-li el seu lloc com a rei.

Finalment m'agradaria relacionar el tema d'aquest llibre (l'enveja) amb el llibre de Albert Sánchez Piñol, La pell freda, que també tracta el tema. El vull relacionar perquè estos dos autors posen l'enveja com punt demolidor de l'home, és a dir, es convertí en el camí que fa que els homes es barallen, odien i facen coses tan roïnes amb altres humans. No sé si serà casualitat, però els dos autors han agafat el mateix punt (no vull dir que es centren en aquest punt en els dos llibres) per definir a l'home.